

Jan Hrček: Parasitoid communities attacking externally feeding folivorous Lepidoptera in New Guinea rainforest. Magisterská diplomová práce.

Posudek školitele

Jan Hrček zpracoval rozsáhlé vzorky společenstev hmyzích parazitoidů, napadajících housenky na vegetaci tropického deštného lesa Papuy-Nové Guineje. Práce zahrnuje analýzu již existujícího materiálu, získaného během dřívějších studií, jakož i nový materiál z jednoletého pobytu J. Hrčka na Nové Guineji.

Na přístupu autora oceňuji kvalifikovanou snahu o kombinaci taxonomické, molekulární a ekologické analýzy. Společenstva parazitoidů jsou taxonomicky heterogenní, takže bylo třeba navázat spolupráci s mnoha specialisty z různých zemí. Morfologická taxonomie parazitoidů je molekulárními daty revidována častěji, než v případě například jejich herbivorních hostitelů. Autor se tedy správně snaží založit druhové koncepty na kombinaci molekulárních a morfologických znaků.

Ekologická analýza poukázala na klíčový význam způsobu života housenek pro druhové složení, abundanci a diverzitu jejich společenstev parazitoidů. Autor tvrdí, že housenky žijící skrytým způsobem života, tedy ve srolovaných listech nebo zámočcích, jsou hlavními hostiteli parazitoidů. Volně žijící housenky napadá pouze podmnožina parazitoidů ze skrytě žijících housenek.

Jan Hrček analyzoval parazitoidy z celého společenstva housenek, zatímco prakticky všechny srovnatelné studie se omezují pouze na housenky volně žijící. To je důležitý a přehledem literatury dobře podložený, zároveň však překvapivý postřeh. K omezenému záběru ostatních studií dochází nejspíš z tzv. technických příčin, konkrétně tedy proto, že ekologové mají raději barevné, chlupaté či jinak zábavné a velké volně žijící housenky, než malé, hnědé či zelené a obtížně identifikovatelné housenky skryté v listových zámočcích.

Hrčkova práce tedy poukazuje na to, že všechny dosavadní analýzy společenstev tropických parazitoidů napadajících housenky se omylem zaměřují hlavně na relativně nevýznamnou skupinu hostitelů, zatímco hlavní hostitelé zůstávají nepovšimnuti. To je, myslím, docela dobrý výsledek magisterské práce.

Z formálního hlediska se mi práce rovněž líbí. Je napsána svižně, stručně a přehledně, a také anglicky. Jazyková úroveň je velmi slušná, i když místy čtenáře může správně napadnout, že se nejedná o text roditelého mluvčího angličtiny.

Práce má i své nedostatky, zejména předběžnou povahu všech analýz, čekajících na konečné identifikace a molekulární data. To je pro magisterskou práci myslím přijatelné, její potenciál dotáhnout to na velmi kvalitní publikaci je zjevný.

Práco doporučuji k obhajobě jako velmi kvalitní (hodnotil bych známkou výborně).

Prof. Vojtěch Novotný

V New Orleans, 26. ledna 2008